

ročník: XXXII.

číslo: 4/2023

Zpravodaj

obce Rusava

CXIII

foto: Eva Mikešková

Valašský krúžek Rusavjan pořádá tradiční

45.

VALAŠSKÝ BÁL

K tanci a poslechu zahraje
CM Rusava a CM Valašsko.

27.1.2024

19:00

Hosté:

VSPT Bača

Rezervace míst: rusavjan@email.cz
773 870 110

Obecní dům

Rusava

Srdečně zvú cěrky a ogaři
z Rusavjanu.

Vážení a milí čtenáři
rusavského zpravodaje,
rok 2023 je za námi a máme před sebou nový
rok, někteří z nás si dávají do nového roku
předsevzetí. Jestli zrovna Vy jste ti, kteří si
předsevzetí dali, přeji Vám, abyste Vám dařilo
jej naplnit. Nicméně všem našim věrným
čtenářům přeji do nového roku hlavně zdraví
a pohodu!

Tohle číslo zpravodaje shrne závěr roku
2023 a také nakoukne do roku nového. V rubrice
Děni v obci se vracíme do předvánočního
období a připomeneme si některé akce, které
zde proběhly, jako například lampionový
průvod, drakiáda, divadlo, mikulášský jarmark
a další. Zástupci myslivců, hasičů, sboru pro
občanské záležitosti předají souhrn činností
za celý rok.

Dále se můžete dočíst něco málo
o naší rusavské škole a školce, jak si poslední
čtvrtletí roku užívaly a jaké zajímavé akce
pro děti pořádaly. Dozvíte se více o tom,
že se škola zapojila do projektu „Návrat
k tradici“ - nápad vznikl společně s rusavským
souborem Rusavjan, který se značně podílí
na organizaci. Pozveme Vás na akce, které se
budou konat, jako je valašský bál, myslivecký
ples, a také se dozvíte termín Rusavské 50ky.
Okénko o sportu patří opět hlavně rusavským
fotbalistům a hasičům, kteří shrnou své
výkony.

Poslední rubrika Zajímavosti přináší
články o oceněních, jedno z nich získal pan
starosta Bohumil Škarpich a druhé získala
knihovnice obecní knihovny Rusava paní
Zdenka Chmelařová. Zavzpomínáme na
Daniela Slobodu, dozvíme se, kdo mezi
námi na Rusavě žije, a budeme pokračovat
v příspěvku o rusavských příjmeních.

Přeji Vám příjemné počtení a budu se
těšit s příštím číslem.

-MB-

DRAKIÁDA 21. 10. 2023

Slovo má starosta ...

Zimní údržba komunikací

Sněhová nadílka patří k zimnímu období a starost s odklizením sněhu pro každého z nás je taktéž nedílnou součástí. Následná údržba obecních komunikací od návalu sněhu se zajišťuje traktorem společnosti Rusavak s. r. o. a výpomoc řešíme i se ZD Rusava. Vznikají různé výhrady na kvalitu služby, nahrnutí sněhu před vjezd či vchod do domu, proč se to nenahrne na druhou stranu, pozdní úklid, posyp a podobně.

Možná se někdy jedná o oprávněnou výtku, která však není způsobena úmyslně. Hledejme příčiny u některých případů i ve vlastních řadách. Množství osobních aut, ale i dodávek na obecních cestách značně stoupl a parkuje se tak, že traktor s pluhem prakticky projíždí s rizikem poškození dopravního prostředku. Ve dvou případech z předešlého zimního období si museli řidiči poškozeného vozu řešit sami škodní události.

Rovněž je pravda, že obecní cesty se nesolí – zákaz ze životního prostředí. Nesypeme ani drtí či jiným inertním materiálem. Důvod – rozsáhlá síť obecních komunikací – cca 25 km, vysoké pořizovací ceny posypového materiálu, který zčásti skončí v kanalizaci a na čistírně odpadních vod, a také schází technika a sezónní odpovědný pracovník. Následný úklid komunikací by byl dalším značným výdajem z rozpočtu obce. Pokud chceme dosáhnout kvalitnějších služeb, je nutné přehodnotit celý systém zimní údržby, částečně by se tím mohly eliminovat zmiňované problémy. Jeden z nešvarů však můžeme odstranit neprodleně – parkování či odstavení dopravního prostředku nevhodně na komunikaci zejména v zimním období. Využívejte vlastní pozemky nebo plochy k tomu určené.

Oprava kanalizačních poklopů a vpustí

Součástí obecních i krajských komunikací jsou i kanalizační šachty, poklopy a mřížové vpustí. V případě poškození nebo havarijního stavu je nutná oprava vlastníkem kanalizace. V loňském roce bylo opraveno 5 ks vpustí a v letošním roce bylo nutné vybourat a nově usadit 12 ks samonivelačních vpustí. Po vysekání stávajícího poklopu se vytvořil nový podklad z prstenců, provedla se penetrace, osazení poklopu, asfaltování, dilatace spáry a záливka prasklin. Opravu prováděly firmy Woxi poklop servis s. r. o. a Poklop s. r. o.

Celkové náklady:

197.084,80 Kč
91.584,90 Kč

Poklop s. r. o.

Woxi poklop servis s. r. o.

Celkem:

288.669,70 Kč

Technické vybavení v knihovně

Obecní knihovna má krásné prostorné prostředí, které se pyšní půlkruhovým sedacím pódiem pro děti, ale i velmi činorodou knihovnicí. Paní Zdenka Chmelařová byla v letošním roce oceněna titulem „Knihovník Zlínského kraje“, z jejího podnětu byla řešena žádost o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu a následné rozhodnutí Ministerstva kultury na vybavení knihovny dataprojektorem, plátnem a notebookem. Zařízení poslouží ke zvýšení úrovně pořádaných akcí pro veřejnost i školní mládež.

Dotace ministerstva kultury: 32.000 Kč

Vlastní zdroje: 24.999 Kč

Celkem: 56.999 Kč

Rozšíření prameniště Mléčna

Projekt řeší posílení formou jímacích drenů o celkové délce 160 m a zhotovením sedmi nových sběrných studní o hloubce cca 3 m. Zbudovaná část vodního zdroje se napojila do stávající pramenné jímky, která je zaústěna do vodojemu s kapacitou 2x100m³ vody. Posílením prameniště by vydatnost zásobování zdroje pitnou vodou měla být navýšena o 0,2 až 0,5 l/s.

Dotace Ministerstva zemědělství: 2.510.720 Kč

Vlastní zdroje: 1.369.993 Kč

Celkem: 3.880.713 Kč

Bohumil Škarpich, starosta obce

Obec Rusava vydala nové vyhlášky:

Obecně závazná vyhláška č. 1/2023 - o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství

Obecně závazná vyhláška č. 2/2023 - o místním poplatku ze vstupného

Obecně závazná vyhláška č. 3/2023 - o místním poplatku ze psů

Obecně závazná vyhláška č. 4/2023 - o místním poplatku z pobytu

Obecně závazná vyhláška č. 5/2023 - o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Uvedené vyhlášky najdete

na www.rusava.cz → záložka Úřad obce → Úřední deska → Vyhlášky obce
nebo k nahlédnutí v kanceláři Obecního úřadu po telefonické domluvě, v úřední hodiny.

Dračí odpoledne

DĚNÍ V OBCI ...

Jednou z akcí nejcitlivějších na počasí je bezesporu tradiční DRAKIÁDA, protože bez pořádného větru „to“ prostě nepoletí. Předpovědi na sobotu 21. října byly všelijaké. Nejdřív hlásily rosničky chladno a déšť, ale s blížícím se víkendem začaly slibovat pěkné a teplé počasí. Takže v onu sobotu ráno jsme se u nás na Rusavě probudili do skoro letního dne s azurovým nebem, hřejivým sluníčkem a bezvětřím. No co, alespoň bude cena za prvního dráčka na obloze opravdu zasloužená! Větší obavy byly spíše z toho, kdo vypije v takovém počasí ty litry výborného svařeného červeného :o). Kolem 14. hod. se na louce pod hřbitovem začali scházet první odvážlivci se svými draky a světe, div se, ono to nakonec přece jen (skoro) všem parádně lítalo. V oblacích se tak po celé odpoledne prohánělo tolik draků různých velikostí a rozmanitých barev, až to klidně mohlo znejistit všechny princezny v okolí, že si do Hostýnek přiletěla vícephlavá saň na svačinku. Kromě počasí se pak účastníci museli ještě poprat se skutečností, že do předchozího dne se všude kolem na lukách páslo stádo kraviček. A kromě oblohy tak bylo potřeba bedlivě sledovat i to, kam šlapete. Pro děti byl zajištěný čaj a většina dospělých se v tom nezvykle teplém říjnovém počasí nakonec nechala zlákat i na ten horký svařák. Kolem 16. hod. pak byli vyhlášeni a diplomy ocenění vítězové v jednotlivých soutežních kategoriích, a to za prvního draka na obloze, největšího dračího fešáka, draka, který vydržel nejdéle na obloze, nejzlobivějšího draka a nejhezčího doma vyrobeného draka. Všichni dětští účastníci pak dostali od pořadatelek balíček plný dobrot a špekáček na oheň. Sobotní odpoledne na louce pod hřbitovem se tak náramně vydařilo a ta kombinace modrého nebe, bílých beránek na obloze a zeleno-žluto-oranžového podzimu v rusavském údolí a na okolních kopcích byla prostě dechberoucí. Tak uvidíme, jaké počasí si pro nás paní Příroda nachystá na rok příští. Už teď se těšíme.

*Katka Škarpichová,
Rusava aktivně*

Lampiony posvítily na cestu svatému Martinovi

Dušičkový listopad je v rusavském kulturním kalendáři již tradičně měsícem, kdy se koná lampionový průvod. V sobotní podvečer, přímo na svátek sv. Martina, tak vyrazila od obecního úřadu směrem na Lámanec více než stočlenná skupina dětí a dospělých s lampiony, lucerničkami a baterkami. Čelo tohoto pelotonu nasadilo hned zpočátku zběsilé tempo, které bylo občas potřeba usměrnit, tak aby stačily menší děti a maminky s kočárky. Kousek pod Čecherem jsme si pak všichni užili připravený pest-

robarevný a hlasitý ohňostrojn. A pak už „tradá“ na svíčkami nasvícenou evangelickou zahradu na svařák a horký čaj. Podzimní počasí je bohužel nevyzpytatelné, takže se nám tam docela pořádně rozpršelo. To ale naštěstí část účastníků vůbec neodradilo, a tak na ně alespoň zbylo víc špekáčků a napečeného štrúdlu, perníku a muffinů. Hojná účast jen dokazuje, že akce si na Rusavě našla své příznivce a vy se tak určitě můžete v roce 2024 těšit na další ročník svatomartinského lampioňáku.

Katka Škarpichová, Rusava aktivně

Něco málo z obecní knihovny

Po nějaké době jsme uspořádali cestopisnou besedu s promítáním pro naše čtenáře, a nejen pro ně. Téma besedy „Španělskem křížem krážem“ přilákalo na naše poměry dost lidí, a to nejen z naší obce. Než jsme se rozešli, byl domluven termín další besedy, datum i téma, tentokrát adventní, a sice Putování po evropských kostelech a poutních místech. Sešlo se nás ještě více a byla to nádhera.

Je velké plus, že s přispěním Ministerstva kultury bylo obnoveno zařízení knihovny.

A to nám umožňuje besedy s promítáním pořádat v knihovně, kde je prostředí komornější.

Další podobné akce budou určitě následovat a my se těšíme na vaši účast.

Všem našim čtenářům, jejich dětem, ale i ostatním spoluobčanům přeji pohodové Vánoce a do roku 2024 zdraví, štěstí, pohodu a hodně klidu.

Zdena Chmelařová

V obecním domě řádili gangsteři a podával se Huhu koktejly

Filmový počín režiséra a scenáristy Oldřicha Lipského ČTYŘI VRAŽDY STAČÍ, DRAHOUSKU patří dnes již k legendárním českým komediím. Kdo by neznal nesmrtelné hlášky jako „My všichni jsme Gogo“ anebo „Dej sem ten fek sem fek“. V pátek 24. listopadu se tato oblíbená gangsterka odehrála díky umělcům z Divadelního spolku Slavkov pod Hostýnem přímo na pódiu v sále obecního domu na Rusavě. Od 19 hod. se tam před zraky diváků odvíjel nelítostný soubor zločineckých gangů z Michaga a ze San Boniga o šek na milion dolarů. A mrtvol bylo jéje za každými dveřmi, které nebohý a nic netušící učitel literatury George Camel v podání výtečného Davida Bílka otevřel. Zdatně mu sekundovala redaktorka Sabrina v podání Sylvie Barešové, která v některých scénách předčila svou hereckou kolegyni z originálu Jiřinu Bohdalovou, či neodbytná bytná paní Harringtonová, jejíž role se bravurně zhostila Jana Leikepová. Svými hereckými výkony však polechtali bránice diváků i všichni ostatní členové ochotnického souboru ze Slavkova, kteří se vystřídali v celé řadě dalších komediálních postav. To vše pod režijní taktovkou paní Hany Revajové. Celou atmosféru pak dokreslily nádherné kulisy, perfektní práce zvukaře a osvětlovače v jednom a klavírní doprovod paní Martiny Studené.

Za kulturní komisi, která divadelníky na Rusavu pozvala, pevně věřím, že ti, co přišli, se náramně pobavili a hlavně že to nebylo naposledy, kdy nám Slavkovští svým hereckým uměním a osvěžujícím humorem zpřijemnilo večer. „Mýdlo končí. Ručník končí.“

P.S.

Jak namíchat Huhu koktejl - 1 dcl rumu, 1 dcl žloutků, kvasnice, mentol a kyselina mravenčí... Varování autorky článku – POUZE NA VLASTNÍ NEBEZPEČÍ!!!

*Katka Škarpichová,
kulturní komise obce Rusava*

Činnost sboru pro občany na Rusavě v roce 2023

V tomto roce jsme navštívili celkem 37 jubilantů, z toho 12 sedmdesátníků, 7 pětasedmdesátníků, 5 osmdesátníků, 1 pětáosmdesátníka a 11 jubilantů nad pětáosmdesát let. Nejstaršími občany jsou Ladislav Vaclach - 90 let a Zdeňka Pavelcová - 91 let.

Letošní rok byl nezvykle bohatý na počet nově narozených dětí. Bylo jich celkem 11! 24. června proběhlo první vítání dětí, o kterém jsme vás již informovali v minulém čísle zpravodaje. To jsme vítali 6 miminek. 25. listopadu jsme přivítali do života dalších 5.

Byli to: Charuza Vítězslav, Vaculíková Anna, Polínková Zora, Zavadiš Dominika, Doušek Josef.

Letos zemřelo 6 našich spoluobčanů: Svatava Mozolová, Ing. Jiří Vaněk, Miluše Vašíková, Josef Zachara, Alena Parobková, Lucia Zdražilová a rodák z Rusavy Jan Hradil.

V předvánočním čase jsme navštívili s vánočním přáním a dárkovým balíčkem i naše spoluobčany v domově důchodců. V Bystřici pod Hostýnem Pavla Baroně a Zdeňku Pavelcovou a v Holešově Květoslavu Vašíkovou.

V příštím roce se budete setkávat s novými členkami sboru pro občany, kterým bych chtěla touto cestou popřát hodně štěstí a úspěchů v této činnosti. Zároveň chci poděkovat stávajícím členkám za jejich dlouholetou spolupráci. Jsou to: Dana Mikšánková, Alexandra Zbranková, Anna Žaloudíková a Anna Urubová.

Jana Vávrová, za SPO

foto: Petra Beck Šicová

Pohádkový jarmark na Rusavě

Zimní pohádka. Zasněžené rusavské kopce a uprostřed vesnice mezi vločkami korzují místní i přespolní. Mikulášský jarmark je tu už po šestnácté. S radostí se na něm podílejí všechny místní spolky. Od hasičů dostanete zabijačku, od myslivců guláš, od valachů kyselici, navíc pěknu písničku a teplíčko.

I přes úžasné zimní kulisy je třeba se na chvíli zahřát. Veselá nálada panovala uvnitř obecního úřadu, venku zpívala škola a školka, dokonalou adventní idylku dokreslila mikulášská družina a rozsvícení vánočního stromu.

zdroj: Týdeník Kroměřížska

foto: Milan Šnajdr

INFORMACE PRO ÚČASTNÍKY KABELOVÉ TELEVIZE V OBCI RUSAVA:

OD 1. 1. 2024 JE MĚSÍČNÍ POPLATEK
ZA KABELOVOU TELEVIZI
270KČ/ÚČASTNÍK

CENY JSOU UVEDENY VČETNĚ DPH

ROZPIS TERMÍNŮ VÝKUPU KŮŽÍ V ROCE 2024

Josef Strnadel • 756 42 Choryně 148 • www.ramos.cz • 602 730 148

- 15. 1.
- 19. 2.
- 25. 3.
- 29. 4.
- 8. 7.
- 12. 8.
- 16. 9.
- 21. 10.
- 25. 11.

Vždy v době
od 15:30 – 15:35 hod.
na parkovišti u OÚ

Hlavní hon

Tak jako každoročně, i letos jsme uskutečnili tradiční naháňku na divoká prasata a zvěř myslivosti škodící. Termín této akce jsme naplánovali na první prosincovou sobotu 2. 12. 2023.

Již pár dní před naháňkou pokryl přírodu čerstvě napadaný sníh, což nám umožnilo zjistit, kde se daná zvěř zdržuje a ve které lokalitě se právě nachází.

Ráno od 7:30 hod. se do obecního domu na Rusavě začali sjíždět první účastníci, kterým jsme nabídli polévku a při zápisu dostávali svačinu a odznak, který už po několik let je symbolem hlavního honu. Sešlo se nás téměř 70, což je krásná účast.

V 9 hod. nám myslivečtí trubači před obecním domem společným nástupem naháňku zahájili a myslivecký hospodář seznámil účastníky s průběhem naháňky. Poté jsme se odebrali do jádra naší honitby k centrálnímu seníku.

První leč byla spojena do dvou smrčin, a to Plachta a Čertova debř. Tato leč trvala téměř dvě a půl hodiny a výsledkem byly 4 kusy černé zvěře. Poté následovala svačina a teplý čaj.

Jelikož během svačiny začalo hustě sněžit, zvolili jsme jako druhou leč spodní část Bečky, ale tam se divočáci bohužel nenacházeli. Po této leči jsme se odebrali zpět před obecní dům, kde jsme opět po mysliveckém troubení udělali výřad ulovené zvěře, vyhodnotili celodenní lov a všechny pozvali do obecního domu na poslední leč, což je tečkou každého společného honu.

Pro všechny účastníky jsme připravili občerstvení, tombolu a něco z mysliveckých zvyků a tradic, kde jsme pasovali dva myslivce, respektive dvě myslivkyně našeho mysliveckého sdružení Martinu Jadrníčkovou a Moniku Zelenou na lovce dančí zvěře, protože oběma se podařilo ulovit svůj první kus dané zvěře.

Myslím, že se účastníkům tato námi pořádaná akce líbila a že i příště zase mezi rádi přijdou. Zároveň bych vás rád pozval na myslivecký ples, který připravujeme na poslední únorovou sobotu 24. 2. 2024 ve 20:00 hod. v sále obecního domu na Rusavě.

Na závěr mi dovolu,te, abych vám popřál nejenom jménem svým, ale za celé naše myslivecké sdružení hodně zdraví, štěstí a pohodu v roce 2024.

Pavel Sedlák, za MS Rusava

Rok 2023 za VK Rusavjan

Rok 2023 je za námi a nastal opět čas zhodnocení, co vše se v našem spolku událo a na co se těšit v roce příštím. Valašský krúžek Rusavjan svou sezónu zahajoval tradičním bálem v obecním domě na Rusavě, který měl v loňském roce veliký úspěch a v podstatě bylo vyprodáno. Poprvé na něm primoval Prokop Chvatík z Podhradní Lhoty, nová posila naší cimbálové muziky Rusava. Během roku se k naší muzice také připojila houslistka Anička Mikšánková z Rusavy a my jako soubor jsme velice rádi, že se tak stalo, protože nejen že se oba do hraní v dospělé cimbálovce vrhli s odhodláním a pokorou, ale také přinesli závan nové energie a snad i příslib toho, že mladší ročníky na tradiční lidovou kulturu spojenou s naším regionem a hlavně obcí nezanevřeli a naopak ji hrdě prezentují. A taky že je co prezentovat.

To jsme ukázali hned na dalších dvou bálech, na kterých jsme vystupovali. Prvním byl v březnu konaný valašský bál ve Staré Bělé u Ostravy. Tam jsme nezazářili pouze tanečně, ale taky sportovním výkonem jednoho z našich tanečníků, který se v soutěži o přeskok přes valašku umístil na krásném 3. místě. Závěr bálové sezóny patřil Jiříkovskému bálu v Bojkovicích konanému v březnu.

Poslední sobota v květnu na Rusavě patří našemu tradičnímu Kácání mája na Čecheru. Loni to byl už 45. ročník, kdy naší obcí procházel pestrý krojovaný průvod za doprovodu muziky a taky diváků. Naštěstí nám počasí přálo, a tak folklórní vystoupení souborů, tradiční scénka a následná zábava s folkcountry kapelou VoCoDe měla příjemnou prosluněnou atmosféru, kterou dokreslovaly přírodní kulisy rusavských vršků. Kéž i dalšímu ročníku počasí takto přeje, je to totiž jeden z důvodů, proč si návštěvníci a místní najdou čas, překonají stoupání na Čecher a přijdou si vychutnat nejen vystoupení, ale i rozmanité pochutiny, které v rámci této akce nabízíme.

Na konci léta jsme recipročně vystoupili na folklórním festivalu Babí léto v Bánově, který spolu s námi navštívili někteří z našich spoluobčanů a příznivců. Touto cestou jim chci poděkovat za jejich podporu nejen při vystoupení a věřím, že při další příležitosti se k nám připojí i další.

O prázdninách jsme ve spolupráci se ZŠ Rusava a obcí Rusava (zvláštní poděkování patří paní ředitelce Aničce Hruškové a Lidce Mikšánkové) připravili projekt s názvem

„Naše tradice“, jehož cílem je přiblížit tradice našim nejmenším prostřednictvím činností spojených s jednotlivými ročními obdobími. Zároveň je každá činnost provázena lidovou písní, případně tancem, stejně jako tomu bývalo kdysi. Více k tomuto projektu i s fotografiemi naleznete na webových stránkách naší ZŠ a za už skutečněné akce mi dovoluťe dále jmenovitě poděkovat Vaškovi Kopečnému, Vlastovi Žaloudíkovi, Hance Bednářové a Janě Mackové.

Tak jako se snažíme lidovou kulturu přiblížit našim dětem, tak pro další věkové skupiny, které by se chtěly dozvědět o historii tance na Rusavě a také si ho vyzkoušet, se v listopadu uskutečnil další ročník Valašské taneční dílny. Věkové spektrum účastníků bylo pestré a také obce, ze kterých dorazili, se různily (nejpočetnější skupina byla z Moravského Písku). Nicméně taneční dílna dle zpětných vazeb dopadla velice dobře, a tedy věříme, že příští rok, kdy se budeme věnovat valčíkovému kroku, i více místních lidí odloží ostych a přijdou se seznámit s tanci a písněmi, které patřily ke kratochvílím jejich dědečků, babiček a také generacím před nimi.

Před Vánoci jsme se se spoustou z vás potkali na rusavském mikulášském jarmarku, kde to ve vestibulu OÚ vonělo nejen dobrým jídlem, ale i příjemnou atmosférou, na které měla nemalý podíl CM Rusava.

Závěrem mi dovoluňte poděkovat naší obci v čele s panem starostou a také rusavským spolkům, jejichž spolupráce s námi si velmi vážíme.

Za celý Rusavjan vám přejeme vše dobré do nového roku, hlavně zdraví a štěstí.

Ať nám všem nový rok 2024 přinese krásné zážitky a ať jím „protančíme“ s radostí v srdci. Těšíme se s vámi na viděnou nejen na našich akcích.

Eva Hyklová, za VK Rusavjan

Plavecký výcvik

Někteří se báli, někteří se těšili, některým se nechtělo, jiní by jezdili klidně celý školní rok...

Plaveckého výcviku se zúčastnily všechny ročníky základní školy a předškolní děti z mateřské školy. Jezdili jsme každé úterý od 12. září do 14. listopadu na krytý bazén do Holešova. Mladší žáci absolvovali 10 lekcí, starší 20 lekcí. Program jednotlivých hodin byl pestrý.

Mladší žáci se naučili dýchat a bublat do vody, plavat s destičkou, žízalou či páskem, splývat, správně používat nohy i ruce při plavání. Starší žáci si upevnili dovednosti z předchozího roku a zdokonalili se tak v plaveckých stylech – znak, prsa a kraul, dále

NAŠE ŠKOLA ...

trénovali skoky a pády do vody i potápění a lovení předmětů. Všichni měli možnost užít si různé vodní aktivity, vířivku i jízdu na tobogánu. Žáci si také vyzkoušeli, jaké to je plavat v triku a neminuly je ani závody. V závěrečné hodině nejzdatnější plavci obdrželi diplomy a každý žák dostal mokré vysvědčení.

*Petra Regerová,
učitelka ZŠ*

SVOZ PLASTŮ 2024

<p>Svoz provádí spol. Skládka B. p. H., sváží se nádoby, které jsou umístěny na odvozovém místě, tj. v blízkosti komunikací a označený číslem nemovitosti. Případné dotazy v kanceláři OÚ.</p>	<p>26. 1. 23. 2. 22. 3. 19. 4. 17. 5. 28. 6.</p>
--	--

Stín pro školkovou zahradu

V letních měsících jsme se na naší zahradě cítili jako ve výhni a řekli jsme si, že by bylo fajn, kdybychom na zahradě měli stromy, které nám udělají stín. Rozhodli jsme se pro okrasné javory Globosum. Poprosili jsme rodiče, zda by finanční částkou přispěli na nákup těchto stromů. Spousta rodičů nadšeně tento nápad podpořila a dali jsme se do toho. Tímto bychom chtěli poděkovat paní Mikšánkové, která se ujala organizace. Vybraly se peníze, stromy se objednaly a v sobotu 25. 11. 2023 jsme se sešli na školkové zahradě. Tatínci vykopali jámy, zasadili stromy, děti si užívaly prvního letošního sněhu a maminky připravily něco na zub. Ještě jednou bychom chtěli poděkovat za finanční příspěvek a také za sázení stromů rodičům Valinky Mikšánkové, Adámka Třasoně, Elenky Pavelcové, Míši Kollera, Julinky Kubezyk, Jiříka Vaclacha, Adélky Botíkové, Adámka Kubáta, Míši a Nikolky Erlebachových, Jonáška Koblihy, Vanesky Lusošvjanové, Bertina Bartka, Matyho Podoly, Karolínky Ševčákové, Adrianky Kolajové a zaměstnankyním MŠ Barči Klementové, Hance Bednářové a Zuzce Jurkové.

Zuzana Jurková, učitelka MŠ

Ocenění žáka základní školy

Dne 29. 11. 2023 proběhlo v Praze na Novoměstské radnici slavnostní vyhlášení evropské soutěžní výtvarné přehlídky Evropa, ve které chci žít: Evropa 2050 na téma „Můj region, součást mozaiky Evropy 2050“, kterého se zúčastnil i náš žák 3. třídy Stanislav Mozola. Se svým obrázkem Hostýna uspěl a dostal čestné uznání za aktivní účast v projektu. Mimo vyhlášení si užil i krásnou atmosféru v zasněžené Praze v období před adventem a prošel si pražské památky. Gratulujeme.

*Anna Hrušková,
ředitelka ZŠ*

Slavnost slabikáře

Žáci 1. ročníku oslavili ve čtvrtek 30. listopadu Slabikářový den. Mají za sebou tři měsíce plné a tvořivé práce, kdy se naučili mimo jiné první písmenka, slabiky i slova. A tak nastal čas vyměnit živou abecedu za slabikář.

Byl to slavnostní den, na který byla pozvaná paní ředitelka i s ostatními žáky školy a také tři pohádkové bytosti, které měly pro prvňáčky nachystané úkoly. Naši malí čtenáři ukázali, co všechno se od začátku školního roku naučili, hravě splnili přichystané úkoly, za což je paní ředitelka pochválila a každému z nich předala nový slabikář.

Prvňáčkům přeje, ať jim radost a chuť číst vydrží i nadále!

Magda Kutrová, učitelka ZŠ

Adventní a vánoční čas na Valašsku aneb střípky z historie

Právě na svátek svatého Mikuláše, to je 6. prosince, jsme si pozvali do školní družiny paní Lidušku Mikšánkovou. Chtěli jsme se něco dovědět o původních zvycích, které se dodržovaly na Valašsku, a tedy i na Rusavě. Děti si posedaly do kroužku na koberec a poslouchaly zajímavé vyprávění. Nemohla také chybět známá kniha Rusava, napsaná Františkem Táborským, ilustrovaná půvabnými kresbami akademického malíře Adolfa Kašpara, z níž paní Mikšánková též čerpala.

Ale zkusme začít od začátku: „Rusava? - konec chleba, počátek kamení, to je naša Rusava,“ říkal strýc Svoboda (úryvek z knihy Rusava).

Těmito slovy je řečeno vše – těžký život a bída na Valašsku. A od toho se také odvíjely zvyky a tradice obyčejných lidí. Pranostiky se však dodržovaly stejné jako v blízkém okolí. Děti některé pranostiky znají, některé však slyšely poprvé. Například, že „Svatá Viktorie obrázky na okna ryje“ nebo „Na svatého Tomáše – zima se rozpáše“. A už tu byly dotazy: „Co to je rozpáše?“ Dotazy dětí začaly směřovat k tomu, že na Rusavě se mluvilo trošku odlišným nářečím než jazykem, kterým se mluví v současnosti. Ale děti měly téměř pravdu, když se ptaly, zda toto je slovenský jazyk. Rusavjané byli jazykem odlišní od sousedních kmenů, ale blízcí Slovákům. Například slovo mosím my spisovně vyslovujeme musím... Neznámou pranostikou pro děti byla kupodivu také ta, která se týkala svatého Štěpána, tedy 26. prosince: „Na Štěpána není pána.“ A tak jsme se dověděli, že v tento den končila služba čeledínům a děvečkám, kteří čekali na nové dohody. I když současná doba využívá v oblasti předpovědi počasí meteorologické stanice a družice, lidové pranostiky ukazují na moudrost našich předků, kteří slyšeli a vnímali hlas přírody. Když se přeneseme přes svatou Barboru, Kateřinu a Mikuláše, dostaneme se k vánočním dnům. S příchodem první hvězdy, která vyšla o Štědrém dni, končil adventní půst i na Valašsku. V okně byla zapálena svíčka, která oznamovala, že rodina už večerí. A o Štědrém dnu na Rusavě byla „hojná večeře“. Začalo se štedračkou – polévkou z různých druhů luštěnin, hlavním jídlem byly zemákové šulánky a poté přišly na řadu koláče, chleba a nesměla chybět ani kaša. Ta byla krupicová, nebo pohanková. Ti bohatší si mohli přidat také kousek másla. Pro chudý lid z Valašska to byla božská mana, když si pomyslíme, že jejich každodenním jídlem byly brambory, někdy obohacené kyškou, nebo zelím.

Ale co by to byl za předvánoční čas, kdybychom si nezazpívali také koledy. A Valaši je také uměli. Tuto jsme se naučili:

Na Vánoce dlůhé noce,
nepřeletí křepelice.
Hej, hej, koleda,
hej koleda, koleda.

Pacholek na dvoře mlátí,
celý se od zimy klátí.
Hej, hej...

Vrana na stodole kvače,
dívka, která pere šaty, plače.
Hej, hej...

Čas s paní Mikšánkovou nám utekl jako voda. Kdo miluje svůj kraj, ten se ho nikdy nevzdá. A Rusava stojí za to. Pěstujme v našich dětech lásku k tradicím, ke svému kraji a k lidským hodnotám. O tom je také předvánoční čas.

A tak si dovolím jen obyčejné přání:

„Krásné Vánoce a šťastný nový rok tam, kde máme své kořeny, tedy i na Rusavě.“

*Alena Mlodziková,
vychovatelka školní družiny*

Projektová odpoledne „Návrat k tradici“

V letošním školním roce 2023/2024 se naše základní škola zapojila do projektu „Návrat k tradici“. Tento nápad vznikl společně s rusavským souborem Rusavjan, který se značně podílí na organizaci a za to mu patří velké díky.

V dnešní době je důležité udržovat povědomí obzvláště o tradicích, které se vážou k místu, kde žijeme. Proto dětem bylo během několika odpoledních setkání přiblíženo moštování, krouhání zelí a drátkování. Všechny děti z těchto aktivit byly nadšené a odnesly si řadu zkušeností, ke kterým by se možná jinak ani nedostaly.

Při moštování si vyzkoušely samotný sběr jablek, následné omývání, lisování a nakonec proběhla i ochutnávka. Krouhat zelí děti zkoušely na tradičním krouhači z roku 1844. Nakrouhané zelí napěchovaly do připravených sklenic, které si směly odnést domů. Třetí projektové odpoledne, kterého jsme se doposud zúčastnili, je drátkování. Jedná se o starou řemeslnou techniku, kterou se dají zdobit svícny, kamínky, šperky a v neposlední řadě i keramické nádoby. Děti se při tomto odpoledni naučily píseň „Já su malý dráteníček“, na kterou si zatančily taneček, a také si udrátkovaly svícen. Ve čtvrtek 21. prosince proběhlo v letošním roce poslední projektové odpoledne. Tentokrát děti

vyráběly vrkoče v hrníčku. Na špejle si napíchaly sušené ovoce, ozdobily je jablíčky a okolo přidaly větvičky. Všechny děti byly z vyrábění nadšené a odnesly si domů krásnou výzdobu. V dalších měsících nás ještě čekají tato projektová odpoledne, na která se moc těšíme: draní peří, stavění májky a výroba Moreny, návštěva včelaře a zkouška krojů.

Denisa Vaculíková

Divadlo Perníkovka 8. 10. 2023

Turnaj v človeče, nezlob se! 4. 11. 2023

Valašská taneční dílna 11. 11. 2023

Vítání občánků 25. 11. 2023

Charuza Vítězslav

Vaculíková Anna

Polínková Zora

Zavadil Dominik

Doušek Josef

foto: Petra Beck Šicová

Mikulášský jarmark 9. 12. 2023

foto: Eva Mikešková

Naše přípravy na mikulášský jarmark...

V sobotu 9. 12. se před obecním úřadem konal již tradiční mikulášský jarmark. I letos se do jeho dění naše škola zapojila. Pod vedením paní učitelky Kutrové žáci 1.–5. třídy secvičili zdařilé pásmo básniček a písní s vánoční a mikulášskou tematikou. Recitaci i zpěv prolнул zvuk houslí, na které zahrála lvetka Matelová. Pásmo završila krásná vánoční píseň „Vánoce na míru“.

V rámci pracovních činností a výtvarné výchovy pak žáci vytvořili a připravili mnoho výrobků, které jsme mohli ve stánku prodávat. A že bylo z čeho vybírat: svícný, vánoční dekorace, ozdoby, cukroví i šumivé bomby do koupele. Výtěžek z této akce bude využit na didaktické a výtvarné pomůcky pro děti a žáky naší školy.

*Anna Hrušková,
ředitelka ZŠ*

Zpráva o činnosti SDH Rusava

SPORT ...

Členské schůze se konaly pravidelně vždy první pátek v měsíci a dále dle potřeb pro řešení neodkladných záležitostí. Celkem jsme se tedy sešli 10x v průměrném počtu 14 členů. Průběžná činnost aktivních členů spočívala v udržení akceschopnosti zásahového družstva, údržby zásahového vozidla, čerpadel a udržování výzbroje a výstroje nejen v majetku obce. Aktivní členové se hlavně zabývali akcemi pořádanými na území obce. Díky stále velkému zajmu dětí o hasičský sport a kladnému přístupu jejich rodičů jsme se s nimi zúčastnili všech soutěží Středomoravského poháru. Tuto činnost mladých hasičů shrnuje samostatná zpráva.

I v letošním roce jsme zahájili sportovní aktivitu účastí v prvním kole požárního sportu, které se konalo v Jankovicích.

30. června jsme se staršími žáky naplánovali sjezd řeky Moravy. První den jsme jeli do Postřelkova, kde jsme přespali v kempu. Druhý den po nalodění jsme si užili plavbu i občerstvení po cestě až do kempu Bagr v Mohelnici. Mládež nám postavila stany. Následně jsme se přesunuli na večeri. Plavba byla delší než v minulém roce.

Druhý den jsme se po velmi dobré snídani sbalili a pomalu přesunuli zpět na vodu. Plavba byla o moc klidnější, protože tady to byl olej :D, jak se říká ve slengu vodáckém. I tak jsme si to užili, i když se lodě hodně přenašely z důvodu nedostatku vody v řece, ale aspoň je na co vzpomínat. Po zdárném sjetí až do Litovle jsme připravili věci na předání. Někteří účastníci zájezdu museli domů z pracovních důvodů, zbytek členů zůstal v Litovli, kde jsme si užili kemp. Druhý den jsme měli prohlídku litovelské

věže na radnici, která je nejvyšší věží ležící na řece v České republice, po prohlídce jsme zkoukli náměstí a malou část Litovle.

Akce byla velmi vydařená a snad nebyla v tomto duchu poslední.

12. srpna jsme uspořádali 6. ročník Rusavských hasičských her na rybníku pod Čecherem. Tak jako v předchozích ročnících, i letos počasí přálo. Účast družstev byla skvělá, celkem 12 družstev se účastnilo dvou měřených soutěžních kol.

Nad dodržováním pravidel bděl mimo rozhodčí i místní vodník s vodnicí. Diváků bylo zase hodně a všichni se dobře pobalívi. Tahle akce byla okořeněná úžasnými převleky některých soutěžních týmů.

2. září se nám podařilo uspořádat další ročník soutěže Středomoravského poháru mladých hasičů. I na téhle akci nám počasí přálo a bylo to vidět i na trati, starším žákům se podařilo vybojovat druhé místo.

4. listopadu jsme zrealizovali myšlenku uspořádat něco klidnějšího, kde nebudeme chystat akci půl dne, a to turnaj v člověče, nezlob se. Akci hodnotím jako skvělou, kde se přišlo pobavit a zasmát 20 soutěžících.

9. 12. jsme připravili zabíjačkové výrobky a čertovo zahřívadlo na jarmark pořádaný obecním úřadem. Tahle akce je pro nás velmi náročná, protože několik členů si musí vzít na pátek dovolenou, abychom vše zvládli. Ale i tak si akci užíváme a jsme rádi, že vám naše pochutiny chutnají a přehlédnete i některé nedostatky. Vše vyrábíme sami a podle odbytu jsme rádi, že je zájem o tyto výrobky.

I v letošním roce byly průběžně z rozpočtu obce uvolňovány finanční prostředky pro provoz a údržbu techniky a potřeby zásahového družstva.

Nejen obec, ale musíme vzpomenout i další sponzory, kteří obdarovali sbor, a to firma KN Lumír, taktéž firma Trachea.

Poděkování také patří mysliveckému sdružení, které nám vždy vyjde vstříc, když požádáme o maso na výroční schůzi. Určitě děkujeme i SK Rusava, kde se vždy domluvíme a vychází nám vstříc při půjčení bufetu na hřišti.

Uplynulý rok hodnotíme jako velmi úspěšný jak pracovně, tak i sportovně. Jedním z úspěchů je rozšíření základny o nové členy v kategorii dětí a dorostu, kteří mají zájem o aktivní činnost ve sboru. Doufáme, že jim toto nadšení vydrží i do dalších let a budou následovat starší generace a pomohou tak udržet hasičskou tradici v naší obci.

Závěrem bychom chtěli poděkovat všem aktivním členům, kteří mají jakoukoliv snahu podílet se na chodu sboru dle svých možností.

*Luboš Mikšánek,
starosta SDH Rusava*

FOTBAL - podzim 2023

První, třetí a čtvrté místo. To je umístění rusavských fotbalových týmů, na kterých přejímujeme - na hřišti jsme tedy naší obci ostudu určitě neudělali. Druhý rok po sobě si může naše mládež říkat podzimní mistři nebo půlmistři, po loňské suverénní jízdě naší starší přípravky je nejlepším týmem spojený tým Rusavy a Prusinovic v kategorii mladších žáků.

MUŽI: 3. místo, osm výher, čtyři porážky

V prvních dvou zápasech nové sezony se náš mančaft sešel kompletní, což odnesl Loukov a Mrlínek patnácti (!!!) brankami. Jenže od třetího kola jsme opět sestavu lepili, v Komárně jsme hráli po zranění dvou hráčů hodinu pouze v deseti, do Martinic jsme téměř neodjeli (ne snad že by měly naše káry technickou závadu, ale nebyli lidé a všichni se dobře pobavili), což nás stálo body do tabulky. Sérií pěti výher v řadě jsme se ale opět posunuli do horních pater. Přestože jsme se museli dvě třetiny podzimu obejít bez obou našich špílmachrů - Miry Třasoně a Marka Karola, i tak jako v posledních letech tradičně vévodíme tabulce, vstřelených branek (radovali jsme se celkem 52x), šest gólů od nás dostalo Hlinsko, Mrlínek, Kostelec i Rajnochovice, dokonce devět Loukov. Většina fanoušků (včetně mě) čekala, že největší zásluhu na tom bude mít Honza Havránek - se třinácti góly čtvrtý nejlepší střelec soutěže. Honza sice i nadále sprintuje jako pan Abrahám ve filmu Vrchní, prchni, ale Michal Vaculík chytil bůhvíkolikátou mízu. Jeho střelecký příspěvek byl větší než ústa Steva Tylera z kapely Aerosmith. Za podzim stihl dvacet gólů - jednoznačně nejlepší snajpr ze všech, trefil se ve všech zápasech kromě smolného duelu v Komárně a ukázal, že určitě ještě nepatří do starého železa. Kdyby se na Rusavě pojmenovávaly ulice, přimlouval bych se, aby se odbočka k Ověskovi jmenovala Mišutova. Partě hrajícího manažera Mirka Bílka pomohlo i posílení o Davida Barota (syna naší bývalé opory Tomáše Barota), v obraně bylo znát, že téměř neabsentoval jistý Románek, svůj první gól v mužské kategorii vstřelil v Hlinsku patnáctiletý Milda Zachara. Všechny zápasy odehráli pouze Michal Vaculík a Jarda Hradil. Na jaře budou naši muži chtít určitě zaútočit alespoň na druhé místo.

MLADŠÍ ŽÁCI: 1. místo, osm výher, jedna porážka

První kolo se náš spojený tým v Žeranovicích ještě seznamoval s kamarády z Prusinovic, ale pak už jsme vyhráli úplně všechno (i když s Hulínem ne na hřišti, ale kontumačně kvůli neoprávněnému startu soupeře). V některých vítězných zápasech jsem s výkonem úplně spokojen nebyl, ale třeba v Ludslavicích a hlavně na Chvalčově zahrál tým perfektně. Z rusavských dětí podával v obraně spolehlivé výkony Honza Klement, v záloze byl v některých zápasech výborný Tom Strýček, v útoku ukazoval střelecký instinkt Kuba Mozola - se sedmnácti góly druhý nejlepší kanonýr soutěže (Tom Strýček se radoval devětkrát, dělí se se stejně úspěšným prusinovickým Adamem Benešem o páté místo v tabulce střelců). Určitě chci zmínit i kvalitní práci rohálavských borců manažera Aleše Pumprly, asistenta trenéra Honzy Utékala, na hřišti především Petra Lajdy, spolehlivého Vaška Utékala, kanonýra Adama Beneše i mladinkého Kryštofa Mlčáka. V prvních čtyřech jarních kolech (a posledních v základní části) budeme chtít uhájit přinejhorším druhé místo a pak se ve finálové skupině poprat o titul přeborníka okresu.

STARŠÍ PŘÍPRAVKA: 4. místo, pět výher, čtyři porážky

Malí, ale šikovní - stejně jako čertík z pohádky Princezna ze mlejna (nebo jako Gerchan z Kobry 11), takoví jsou naši fotbalisté z přípravky. Nestačili sice v obou soubojích na silné týmy Holešov B a Chvačov (pravda, v některých zápasech jsme čekali, že budeme klást větší odpor), ale zvládli jsme bitvy s Rymicemi i Prusinovicemi. A ty byly dramatické jako čtené slovo pánů Radovana Lukavského či Petra Haničince. K oporám kapitánovi Kubovi Klementovi, Lukymu Strýčkovi, Tomovi Pavelcovi a Verči Káčerkové dobře pasoval nový přírůstek Adam Vitáloš (kterého vozil na každý trénink i zápas bývalý hráč našich mužů Pepik Sklenařík). Díky panu starostovi, který s dětmi objel víc než polovinu zápasů.

Trénujeme pravidelně i v zimě na naší umělé trávě i v tělocvičně rusavské školy, snad to bude na jaře poznat a zaútočíme na třetí příčku (i když určitě důležitější je, aby děti sport bavil, zlepšovaly se v něm a dění na hřišti začalo připomínat fotbal).

Jednou týdně trénujeme i s nejmenšími dětmi, ale zatím bez zápasů - pokud by se našel dospělák (dospělačka), který by s dětmi na zápasy jezdil, určitě bychom do soutěže přihlásili i naše nejmenší fotbalisty. Kdo si hraje, nezlobí...

Daniel Krajcar, SK Rusava

Rusavská příjmení – II. část

ZAJÍMAVOSTI ...

Spousta příjmení vznikla odvozením od rodného neboli křestního jména, které se například dědilo z otce na syna. Takto vznikla příjmení jako Jiroušek, což byl původně syn Jiřího, co nosil jméno svého otce, a bylo potřeba je od sebe rozlišit. Stejně tak je častá přivlastňovací forma příjmení, jako je například příjmení Martinů, jež vzniklo z významu „Martinův syn“. Tradici přivlastňovací formy můžeme pozorovat i v zahraničí, kdy například příjmení Williams a Johanson vznikla stejným způsobem.

Několik rusavských příjmení vzniklo právě z odvození od rodného jména.

Proto za jejich významem budeme muset zajít o něco dál a najít původ a význam těchto jmen.

Prvním více frekventovaným příjmením tohoto rázu je Pavelec, odvozené od osobního jména Pavel, jež má latinský původ. Pavel je odvozeninou od latinského slova paulus, což v češtině znamená malý. Takže můžeme předpokládat, že úplně první nositelé jména Pavel byli menšího vzrůstu. Početně příjmení Pavelec nebo Pavečková nosilo v roce 2016 přes 800 lidí. Nejvíce nositelů bylo zapsáno ve Frýdlantu nad Ostravicí, v Praze, ve Velkém Meziříčí a v Bystřici pod Hostýnem. Z těchto údajů je vidět, že se nejedná o žádné nářeční příjmení, ale o časté příjmení napříč republikou.

Příjmení Vašík, Vaculík a Vaclach mají stejný původ v osobním jménu Václav. Václav je staročeské jméno znamenající „více slavný“. Toto jméno bylo v minulosti hodně oblíbené už jen z toho důvodu, že se tak jmenuje patron naší země – svatý Václav. Vaclach by se dalo považovat za nářeční příjmení, jelikož má pouze okolo 80 nositelů a objevuje se hlavně na východě země. Nejvíce nositelů je zapsáno v Bystřici pod Hostýnem, poté v Bruntálu a pak ve Zlíně a jeho okolí. Příjmení Vašík má okolo 300 nositelů a nejvíce z nich máme právě u nás v okolí Bystřice pod Hostýnem a Zlína. Zato Vaculík už je frekventovanější forma příjmení, nosí ho okolo 2000 lidí a objevuje se víceméně po celé Moravě. Ale nejrozšířenější je opět u nás ve Zlínském kraji.

Dalším rusavským příjmením vzniklým z osobního jména je Bartek. Bartek je odvozenina od osobního jména Bartoloměj, což je biblické jméno aramejského původu. Vzniklo ze spojení „bar Talmaj“, jež se dá přeložit jako Talmajův syn, což znamená „syn zbrázděného“ neboli orač. Někdy se ale také spojení překládá jako „bojovný syn“. Příjmení Bartek má i svou delší podobu s dlouhým a, což může být důkaz toho, jak se v minulosti vyvíjely různé varianty jednoho příjmení skrz nářečí anebo chyby v matričních listech. Naši krátkou verzi tohoto příjmení nosí přes 1 100 lidí a vyskytuje se hlavně v okolí Uherského Brodu a na východě Moravy.

Zajímavé příjmení odvozené od osobního jména, co se na Rusavě také vyskytovalo, je Havrlant. Příjmení je nejspíše odvozeno z osobního jména Havel, což je počestěná verze jména Gallus neboli „obyvatel Galie“. Nositelů tohoto jména je okolo 600 a žijí hlavně na východě republiky v okolí Opavy a Nového Jičína.

Nicole Hlaváčková

Vzpomínka na Daniela Slobodu

RUSAVA a DANIEL SLOBODA, dva pojmy, které neodmyslitelně patří k sobě. Pokrokový vlastenec, významný botanik a dobrý člověk... to vyčte každý kolemjdoucí z objemné pamětní desky umístěné na fasádě evangelické fary v sousedství evangelického kostela. Pojďme se však na život a dílo Daniela Slobody podívat trochu více do hloubky, zvláště když jsme si v roce 2023 připomněli 135 let od jeho úmrtí.

Daniel Sloboda, renesanční osobnost s vysokými morálními hodnotami a s všestrannými zájmy, vzdělaný člověk s širokým množstvím znalostí a dovedností ve více oborech lidské činnosti, se narodil 20. prosince 1809 v rodině ševce v západoslovenském městečku Skalica. Díky podpoře rodiny nastoupil po základní škole na gymnázium v obci Modra a od září roku 1828 studoval na vyhlášeném evangelickém lyceu v Bratislavě. Dále už mu jeho majetkové poměry nedovolily pokračovat ve studiích. A tak hledal práci, která by ho uživila. Jeho kroky tak v roce 1833 zaměřily do Myjavy, kde do roku 1837 působil jako kaplan. Tam získal své první kazatelské a pedagogické zkušenosti. V prosinci roku 1836 poznává východní Moravu, a to kraj kolem Hostýna, který mu připomínal rodné Slovensko. Snad i tato skutečnost pak v dubnu 1837 přispěla k jeho rozhodnutí přijmout službu evangelického kazatele na Rusavě, tehdy jedné z nejchudších obcí moravského Valašska. Na Rusavu přichází ve svých 28 letech, avšak už jako velmi vzdělaný člověk, zejména v přírodních a humanitních vědách, a znalý několika jazyků.

Po svém příchodu na Moravu hodně cestoval, např. do Hošťálkové, Ratiboře, Jasenné, Liptálu či Vsetína, a na svých cestách navázal cenné kontakty s jinými kazateli různého náboženského vyznání. Často byl zvaným hostem i na holešovském a bystrickém zámku. Na rodné Slovensko nezajížděl na návštěvu jen za svými rodiči, ale i za přáteli ze svých studentských let, a to Jozefem Miroslavem Hurbanem, Ľudovítem Štúrem a Samuelem Jurkovičem, kteří byli významnými slovenskými obrozeneckými osobnostmi. V roce 1840 se oženil se starší dcerou Samuela Jurkoviče Julií. Věhlasný architekt nové křížové cesty na Hostýně, lázeňských domů na luhačovické kolonádě či poutních domů Maměnka a Libušín na Pustevnách Dušan Samo Jurkovič tak byl Slobodovým tchánem. Se ženou Julií měl Sloboda tři děti, dospělosti se však dožily jen dvě z nich, a to syn Miloslav, který se stal strojním inženýrem, a dcera Božena, která se provdala do Pozdřechova u Vizovic za učitele. Slobodova manželka Julie se za prusko-rakouské války nakazila v roce 1866 cholerou a zemřela. V roce 1868 se Sloboda podruhé oženil s o 32 let mladší ženou, sestrou rusavského učitele Jindřiškou Martěšikovou. Ta mu však milovanou Julií nedovedla nahradit, navíc se toužila vrátit na Slovensko, kdežto Sloboda Rusavu odmítal opustit.

Velké zásluhy má Daniel Sloboda na budování vztahů mezi Čechy, Moravany a Slováky. V revolučním roce 1848 se Rusava stala díky Slobodovi útočištěm významných osobností slovenské revoluce. Právě po jedné z nich – Jozefu Miroslavovi Hurbanovi, švagrovi Daniela Slobody, je pojmenovaná nejnámější studánka kousek pod obecním úřadem.

Stopy, které Daniel Sloboda zanechal za 51 let svého působení na Rusavě, jsou nerasmazatelné. Hned po svém příchodu na Rusavu zde nechal opravit chátrající evangelickou faru, kde pak se svou rodinou bydlel. Na Rusavě v té době chyběla pořádná škola, a to

zejména pro evangelické děti, takže se Sloboda upnul k myšlence vybudování nové školy. Na její výstavbu přispěli i němečtí protestanti prostřednictvím podpůrného spolku „Gustav Adolf“ a vdova po lipském učiteli Amálie Schierholzová. Díky těmto finančním prostředkům byla vystavěna evangelická škola s učebnou a bytem pro učitele. Dne 8. listopadu 1863, tedy před 160 lety, byla tato škola slavnostně vysvěcena. Globus do ní daroval i baron Laudon z Bystřice.

Další stavbou, o jejíž vystavění se Sloboda zasloužil, je kamenný evangelický kostel sv. Trojice. V době jeho příchodu na Rusavu sloužila evangelíkům jen stará dřevěná modlitebna na místě dnešní školní zahrady. Na výstavbu nového kostela byla uspořádána sbírka farníků a finančně ji podpořily německé protestantské spolky, které přispěly i na opravu fary a stavbu evangelické školy. 3000 zlatých zaslal na kostel dokonce císař František Josef I. Kostel navrhl významný vídeňský architekt L. Förstr a jeho stavitelem byl Antonín Fišer z Fryštáku. Jeho stavba však trvala celých 17 let. V roce 1872 byla dokončena stavba zdiva, kostelní věž byla dodělána v roce 1878 a zvon, jehož odlití financovala rodina Mozolových, byl zavěšen v roce 1882. Teprve 20. května 1883 tak byl kostel slavnostně vysvěcený.

Daniel Sloboda byl všestrannou osobností. Jeho největší poslání bylo samozřejmě v kněžském povolání, nicméně činný byl i literárně, vědecky a politicky. Díky jeho velké zálibě v botanice byl v roce 1852 vydaný v podstatě první česky psaný botanický klíč k určování rostlin, dílo zvané Rostlinnictví čili Návod k snadnému určení a pojmenování rostlin v Čechách, Moravě a jiných zemích rakouského mocnářství domácích. Na 736 stranách je v této knize popsáno více než 3 000 druhů rostlin, přičemž pro některé z nich zavedl Sloboda také české botanické názvy. V roce 1867 napsal rukopis o flóře v okolí Rusavy s názvem Květena okolí Rusavy, ale toto dílo nebylo bohužel nikdy vydané. Svou odbornou knihovnu mu ke studiu poskytli dokonce majitel bystřického panství baron Olivier Laudon. Slobodovy herbáře, které

tvoril celý život, putovaly do škol na Holešovsku a Bystřicku, ale i do Olomouce nebo do Brna. Málokdo ví, že se Sloboda věnoval i meteorologii a na Rusavě prováděl pomocí meteorologických přístrojů pravidelná měření venkovních teplot, která si zaznamenával do svých deníků, vč. informací o počasí během daného dne. Výsledky svých pozorování pravidelně zasílal do Vídně do Centrálního ústavu pro meteorologii a zemský magnetismus.

V červenci 1881 byl Daniel Sloboda za svou práci a činnost vyznamenán záslužným křížem s korunou císaře Františka Josefa I. a před 140 lety, přesně 31. srpna 1883, mu bylo uděleno obcí Rusava čestné občanství.

Daniel Sloboda zemřel 10. listopadu 1888 a za vyzvánění zvonů evangelického i katolického kostela byl pochován na rusavském hřbitově vedle své první ženy Julie. Trvalou připomínkou této největší osobnosti rusavských dějin je od roku 1968 pamětní deska na budově evangelické fary a kamenný evangelický kostel. Bývalá evangelická škola u cesty zatím chátrá, ale věřme, že se jí podaří opravit, tak aby se stala důstojným zázemím pro rusavské muzeum, které bude dalším generacím připomínat historii Rusavy a Daniela Slobodu.

Zdroje:

PAVELKA, Jaroslav: Buditel'ský odkaz rusavského pastora Daniela Slobody, diplomová práce (2007)
ZAHRADNÍK, Karel: Daniel Sloboda – 200. výročí narození, Zpravodaj města Bystřice pod Hostýnem (2009)
www.osobnostivalasska.cz
www.cmbukovinka.cz

Katka Škarpichová, kulturní komise obce Rusava

Srdečné poděkování

7. 12. pořádala ZŠ TGM Bystřice pod Hostýnem již tradiční vánoční jarmark „VÁNOČNÍ LADĚNÍ“. Náš školní dvorek se proměnil v místo, kde se rodiče (našich) dětí a přátelé školy mohou společně setkat a navodit vánoční náladu. Celková atmosféra je podtržena hlavně prodejními stánky, které každoročně půjčuje obec RUSAVA, za což jí patří srdečné díky.

Dana Mikšánková

Víme, kdo mezi námi na Rusavě žije?

Vyzpovídala jsem naši skoro obyvatelku, aby nám o sobě něco prozradila. Chtěla bych vám představit paní Silvii Heviánkovou, která je výjimečnou osobností v oboru environmentálního inženýrství a výzkumu vody. Aktuálně zastává pozici vedoucí Katedry environmentálního inženýrství na Vysoké škole báňské

v Ostravě. Nedávno se stala profesorkou, když jí byl panem prezidentem udělen nejvyšší akademický titul. S úsměvem prozrazuje, že pro ni největší radostí bylo to, že už ji nikdo nikdy nebude zkoušet.

Její profesní dráha je plná úspěchů. Zaměřuje se na výzkum procesů pro úpravu vody, což má zásadní význam pro udržitelnost životního prostředí. Má na svém kontě mnoho prestižních mezinárodních publikací, je také autorkou několika patentů. Avšak její největší odkaz tkví v tom, že vychovala

početnou řadu inženýrů, kteří dnes aktivně pracují v oblasti vodárenství a tím přispívají k lepšímu stavu naší vody a životního prostředí.

Přestože má vynikající kariéru, nejvíce si cení své rodiny. Má dvě milované děti a šťastné manželství, které pro ni znamená nejvíce.

Rusava má pro ni zvláštní místo v srdci, neboť tam má hluboké rodinné kořeny.

Její dědeček MUDr. František Vytrhlík působil v této oblasti mnoho let jako lékař a starší generace si ho jistě pamatuje. V osmdesátých letech postavil na Hořanskou dům, který paní Heviánková s manželem nedávno zrekonstruovali a stal se jejich druhým domovem.

V rodinném stromě paní profesorky se nachází i další významné jméno, a to František Fryšák, její pradědeček. Byl obchodníkem, spisovatelem a také starostou Bystřice pod Hostýnem. Jeho kniha „Na Tesáku“, která byla nedávno znovu vydána díky velkému úsilí Cimbálové muziky Bukovinka, pojednává o životě pasekářů z Hostýnských vrchů, čímž zanechal důležitý střípek historie této malebné oblasti.

Paní Silvie Heviánková je tedy nejen význačnou osobností ve svém oboru, ale také hrdou matkou a manželkou, která si váží svých kořenů a historie své rodiny spojené s Rusavou a Bystřicí pod Hostýnem. Její příběh je inspirací pro všechny, kdo touží spojit úspěšnou kariéru s láskou k rodině a respektem ke svým kořenům.

Jana Sumcová

Matadoři vedou obce i 33 let. Nejdéle sloužící starosta je z Úhřetické Lhoty

Titul nejzasloužilejší starosta Česka získal Jiří Kučera z Úhřetické Lhoty na Pardubicku. Mezi ženami se stejného uznání dostalo starostce Janě Gerešové z Kopřivné v Olomouckém kraji. Sdružení místních samospráv České republiky na celostátní konferenci ve Zlíně ocenilo i další matadory z krajů. Někteří slouží v úřadě nepřetržitě od roku 1990.

Jen v historii samostatné České republiky uspěli v komunálních volbách osmkrát. Nejdéle sloužící starosta Jiří Kučera z Úhřetické Lhoty počítá téměř na den přesně 33 let. Podle vlastních slov zůstane v úřadu do konce volebního období, po kterém by rád předal starostování nástupci.

„Ze začátku jsem nevěděl pořádně kudy kam, ale v okolí byli šikovní starostové, se kterými jsme si vzájemně pomáhali,“ zavzpomínal.

Alena Veličková je starostkou obce déle než tři desetiletí.

Podobně hodnotila působení na radnici nejdéle sloužící starostka Jana Gerešová. „Za ta léta jsem potkala spoustu dobrých lidí včetně mých kolegů z obcí,“ byla dojatá. Starosta obce Rusava ve Zlínském kraji Bohumil Škarpich zase zmínil, že on a někteří dlouholetí starostové mají pořád dost energie a že vytvořili i reprezentační tým v malé kopané.

Rebel z Vysočiny, oceněný matador Jiří Kovář z Bohuslavic, ale dal podnět k zamyšlení. „Zastupuji vesnici se sto padesáti obyvateli. Je otázka, zda takto malé obce vůbec mají být samosprávou. V Evropě to běžné není,“ překvapil starosta plénum.

Ocenění nejdéle sloužící starostové a starostky

Speciální cena: Jiří Kučera, Pardubický kraj (Úhřetická Lhota)

Nejdéle sloužící starostka: Jana Gerešová (Kopřivná)

Jihočeský kraj: Jaroslav Šlesinger (Jilem)

Jihomoravský kraj: Jaroslav Staněk (Paměťce)

Karlovarský kraj: Jan Horník (Boží Dar)

Kraj Vysočina: Jiří Kovář (Bohuslavice)

Královéhradecký kraj: Květoslav Kvasnička (Kunčice)

Liberecký kraj: Josef Kucín (Jiřetín pod Bukovou)

Moravskoslezský kraj: Jan Tomalský (Heřmanovice)

Olomoucký kraj: Eduard Kavala (Bělotín)

Plzeňský kraj: Jiří Červenka (Blížejov)

Hlavní město Praha: Pavel Žďárský (Praha 19)

Středočeský kraj: Josef Krupička (Ždánice, okr. Kolín)

Ústecký kraj: Zdeněk Kutner (Domoušice)

Zlínský kraj: Bohumil Škarpich (Rusava)

zdroj: Týdeník Kroměřížska

Ocenění míří do knihoven v Bystřici pod Hostýnem a na Rusavě

V sídle Zlínského kraje se v úterý 17. října uskutečnilo slavnostní ocenění knihoven a knihovníků regionu. Hejtmanství je ve spolupráci s krajskou knihovnou oceňuje od roku 2013. V letošním roce poputuje ocenění i do dvou knihoven kroměřížského regionu – získala je Městská knihovna Bystřice pod Hostýnem a knihovnice obecní knihovny Rusava Zdenka Chmelařová.

Přednášky pro dospělé, knihotoče pro děti, programy pro školy a školky, dlouhodobá pečlivá práce s knižním fondem. A taky neustálý úsměv na tváři, ochota pomoci s výběrem i donáškou knih nebo přátelská atmosféra – za to vše a mnohem víc převzala

bystřická knihovna ocenění Knihovna roku Zlínského kraje 2023. Nadstandardní je třeba Noc s Andersenem. Není to jen přespání se čtením. Bystřické knihovnice vymyslí pokaždé úchvatnou noční výpravu za dobrodružstvím. Ještě než se děti uloží přímo v dětském oddělení mezi regály ke spánku, vyrazí do zámku, kde je čeká kouzelná cesta do pohádky. „Máme z toho všichni v knihovně velkou radost a ocenění od Zlínského kraje si moc vážíme. Zároveň je to pro nás velký závazek pro knihovnickou činnost do dalších let. Za všechny mé kolegyně bych chtěla moc poděkovat našim milým bystřickým čtenářům, protože příjemnou atmosféru v naší knihovně dělají hlavně oni,“ uvedla vedoucí bystřické knihovny Jana Rolincová. Rusavská knihovna se nachází v přízemí budovy Obecního úřadu Rusava a čtenářům je zde k dispozici 2203 svazků. Kromě půjčování knih zve vedoucí knihovny Zdenka Chmelařová veřejnost třeba na besedy se spisovateli, pohádková představení pro děti, cestovatelské večery nebo tradiční a oblíbené pasování prvňáčků na čtenáře.

Poprvé na krajské úrovni byla předána cena Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR – MARK pro nejlepší mladé pracovníky knihoven a studenty oboru knihovnictví do 35 let. Ocenění získala Erika Koukalová z Městské knihovny Hulín.

zdroj: Týdeník Kroměřížska

foto: Zlínský kraj

Ochota českých domácností třídit elektroodpad roste

Pryč jsou doby, kdy lidé vyhazovali vysloužilé elektrospotřebiče do popelnic na komunální odpad nebo v horším případě do volné přírody na černé skládky. Stále více lidí si totiž uvědomuje, že to, jak žijeme, můžeme do značné míry ovlivnit my sami. Třeba tím, že začneme ještě důsledněji třídit odpad z domácností.

Ochota občanů aktivně se podílet na recyklaci elektroodpadu roste. Ekologické smýšlení a ochota třídit elektroodpad je znát i na celkovém objemu sebraných a recyklovaných elektrozařízení. V roce 2022 se v České republice prostřednictvím kolektivního systému EKOLAMP podařilo sebrat 4586 tun světelných zdrojů, velkého a malého elektra.

Ze sebraných elektrozařízení se po recyklaci k dalšímu využití předá kolem 90 % materiálů. Získané kovy, plasty či sklo pak slouží k další výrobě, případně jako technický materiál. Díky pečlivému sběru se navíc zabrání znečištění přírody, ke kterému by mohlo dojít, pokud by se škodlivé látky z nerecyklovaných zařízení dostaly do půdy nebo vody.

V naší obci Rusava můžete vysloužilá elektrozařízení odevzdat ve sběrném dvoře. Světelné zdroje pak můžete zanést také do malé sběrné nádoby, která je umístěna ve vestibulu obecního úřadu.

Zpětný odběr světelných zdrojů a dalších elektrozařízení pro obec Rusava zajišťuje neziskový kolektivní systém EKOLAMP. Ten se zaměřuje na zpětný odběr světelných zdrojů (lineární i kompaktní zářivky, výbojky, halogenové, wolframové i LED žárovky) a velkých i malých elektrozařízení (domácí spotřebiče, spotřební elektronika, zařízení reprodukcující zvuk či obraz, elektrické a elektronické nástroje, hračky či vybavení pro volný čas a sport). Nově zajišťuje i sběr malých zařízení IT a telekomunikačních zařízení. Více informací získáte na stránkách www.ekolamp.cz.

Zdroj: www.ekolamp.cz

ÚHRADA POPLATKU ZA ODPAD

poplatek za odpad lze uhradit i převodem na účet **1483351319/0800**

nemovitosti s číslem EVIDENČNÍM: **VS** číslo nemovitosti, **SS** 1345

nemovitosti s číslem POPISNÝM: **VS** 1345, **SS** číslo nemovitosti

Částka je stejná jako v roce 2023:
1 osoba **700Kč/rok**
nebo nemovitost **700Kč/rok**

Schválená Obecně závazná vyhláška obce Rusava č. 1/2023 je zveřejněna na www.rusava.cz

INFORMACE PRO MAJITELE NEMOVITOSTÍ NAPOJENÝCH NA VODOVOD NEBO KANALIZACI V OBCI RUSAVA:

DLE KALKULACE SCHVÁLENÉ DNE 4. 12. 2023 JE CENA VODNÉHO A STOČNÉHO OD 1. 1. 2024 NÁSLEDUJÍCÍ:

Pohyblivé složky:

- vodné 34 Kč/m³
- stočné 39 Kč/m³

Pevné složky:

- vodné 250 Kč/rok/přípojka
- stočné 250 Kč/rok/přípojka

CENY JSOU UVEDENY VČETNÉ DPH

FINANČNÍ SPRÁVA

**Finanční úřad pro Zlínský kraj
rozšiřuje v období od 2. do 31. ledna 2024**

**INFOLINKY
k dani z nemovitých věcí**

Telefonní čísla

Zlín	577 617 370
Kroměříž	573 323 309
Uherské Hradiště	572 532 160
Valašské Meziříčí	571 495 184
Vsetín	571 495 411
Finanční úřad pro Zlínský kraj	577 617 198

**Doporučujeme volat na telefonní číslo podle místa trvalého pobytu,
popř. podle místa, kde se nachází nemovitá věc.**

Infolinky jsou v provozu každý pracovní den

pondělí až čtvrtek:	08.00 – 17.00 hod.
pátek:	08.00 – 14.00 hod.

FINANČNÍ SPRÁVA

**Finanční úřad pro Zlínský kraj,
Územní pracoviště v Kroměříži**
pro vás v období podávání daňových přiznání
k dani z nemovitých věcí na rok 2024
pořádá výjezdy svých zaměstnanců do obcí na pomoc
s vyplněním a podáním daňových přiznání.

Čtvrtek	18. 1. 2024	8:00 – 12:00 a 13:00 – 17:00
Úterý	23. 1. 2024	8:00 – 12:00 a 13:00 – 17:00
Čtvrtek	25. 1. 2024	8:00 – 12:00 a 13:00 – 17:00
Úterý	30. 1. 2024	8:00 – 12:00 a 13:00 – 17:00
Čtvrtek	1. 2. 2024	8:00 – 12:00 a 13:00 – 17:00

**Městský úřad Bystřice pod Hostýnem,
Zasedací místnost,**
Masarykovo náměstí 137, Bystřice pod Hostýnem

Připomínáme, že v souvislosti s podáváním daňových přiznání
k dani z nemovitých věcí na rok 2024 je k dispozici také provoz informační linky.

leden 2024: 573 323 309

pondělí až čtvrtek: 8:00 - 17:00

pátek: 8:00 - 14:00

[Obsah]

Slovo má starosta...

Zimní údržba komunikací	str. 2
Oprava kanalizačních poklopů a vpustí	str. 2
Technické vybavení v knihovně	str. 3
Rozšíření prameniště Mléčna	str. 3

Děni v obci

Dračí odpoledne	str. 4
Lampiony posvítily na cestu svatému Martinovi	str. 4
Něco málo z obecní knihovny	str. 5
V obecním domě řádili gangsteři a podával se Huhu koktejl	str. 5
Činnost sboru pro občany na Rusavě v roce 2023	str. 6
Pohádkový jarmark na Rusavě	str. 7
Hlavní hon	str. 9
Rok 2023 za VK Rusavjan	str. 10

Naše škola

Plavecký výcvik	str. 11
Stín pro školkovou zahradu	str. 12
Ocenění žáka základní školy	str. 13
Slavnost slabikáře	str. 14
Adventní a vánoční čas na Valašsku aneb střípky z historie	str. 14
Projektová odpoledne „Návrat k tradici“	str. 15
Naše přípravy na mikulášský jarmark	str. 17

Sport

Zpráva o činnosti SDH Rusava	str. 17
FOTBAL - podzim 2023	str. 19

Zajímavosti

Rusavská příjmení – II. část	str. 22
Vzpomínka na Daniela Slobodu	str. 23
Srdečné poděkování	str. 25
Víme, kdo mezi námi na Rusavě žije?	str. 26
Matadoři vedou obce i 33 let. Nejdéle sloužící starosta je z Úhřetické Lhoty	str. 26
Ocenění míří do knihoven v Bystřici pod Hostýnem a na Rusavě	str. 27
Ochota českých domácností třídit elektroodpad roste	str. 28

Jakub Klement, 5. tř.

Rozárka Vránová, 3. tř.

Vašík Trasoň, 3. tř.

Myslivecké sdružení Rusava

Vás srdečně zve na tradiční

MYSLIVECKÝ PLES

který se uskuteční v sobotu 24. února 2024
v restauraci Obecní dům na Rusavě
Začátek 20.00 hodin

Tradiční myslivecká tombola.
Bohaté občerstvení, zajištěno.
Zvěřinové speciality.

K tanci hraje **SEXtef.**

Vstupné 150,- Kč

Výtěžek z plesu bude použit na nákup krmiva pro zvěř.

Těšíme se na Vaši návštěvu!

RUSAVSKÁ

www.rusavska50ka.com

50ka

1. 6. 2024

**Zpravodaj obce Rusava
periodický tisk územního samosprávného celku**

Vydává: obec Rusava, Rusava 248, 768 45, IČ: 00287709

registrační číslo: MK ČR E 12061

Vydáno dne 8. ledna 2024 na Rusavě

Za vydání odpovídá: Monika Bušová

tel.: 573 392 066

e-mail: rusavak@rusava.cz

www.rusava.cz

Periodicita: vychází 4x ročně

Příspěvky prošly jazykovou korekturou.

Uzávěrka příspěvků do příštího zpravodaje
je 15. března 2024.

Náklad: 400 ks